

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA: Economia de l'Organització Industrial

Curs 2008-2009

Escola Universitària d'Estudis Empresarials, UAB-Sabadell

Professor: Francesc Trillas

Departament d'Economia i d'Història Econòmica

Universitat Autònoma de Barcelona

<http://pareto.uab.es/ftrillas>

DADES GENERALS I OBJECTIUS:

Assignatura optativa de 4.5 credits de primer semestre. És molt recomanable haver cursat l'assignatura (també optativa) de Microeconomia. L'assignatura pretén aprofundir en el coneixement i comprensió de les diferents estructures de mercat que sorgeixen i els diferents tipus de comportament estratègic dels agents que hi operen. Es presenten els fonaments de la teoria de jocs, la defensa de la competència, la regulació de mercats i l'estratègia empresarial.

PROGRAMA DETALLAT:

I. Introducció

1. Delimitació dels objectius.

1.1. L'estudi del poder de mercat. Estratègia de les empreses i polítiques de regulació i defensa de la competència.

1.2. Paradigma Estructura-Conducta-Resultats.

1.3. L'empresa i la maximització de beneficis.

2. Repàs de Microeconomia

2.1. Demanda i costos.

2.2. Competència perfecta. Curt i llarg termini. Condicions favorables a mercats de competència.

2.3. Monopoli no discriminador. Pèrdua de benestar.

2.4. Monopoli discriminador. Discriminació de primer, segon i tercer grau.

3. L'estructura del mercat. Poder de mercat

3.1 Estructura de mercat i poder de mercat. Conseqüències.

3.2 Mesures de concentració i volatilitat.

4. Introducció a la teoria de decisions

4.1. Què és un joc?

4.2. Tipus de jocs. Simultanis i dinàmics.

4.3. Noció d'estratègia. Estratègies dominants i equilibri de Nash.

4.4. La inducció cap enrera (*backwards induction*).

4.5. Exemple de joc: les subhastes.

II. Teoria bàsica de l'oligopoli

5. Oligopoli amb producte homogeni

5.1. Dos models simètrics: Cournot i Bertrand.

5.1.1. Model de Cournot amb 2 empreses.

5.1.2. Model de Cournot amb N empreses: determinants del poder de mercat.

5.1.3. Model de Bertrand.

5.2. Dos models asimètrics: Empresa dominant i Stackelberg.

- 6. Col·lusió
- 6.1. Cartels i col·lusions.
- 6.2. Factors que faciliten la col·lusió.
- 6.3. Cartel·l eficient i equitatiu. Estabilitat d'un acord.

III. Estructura Industrial

- 7. Barreres a l'entrada.
 - 7.1. Barreres estratègiques a l'entrada i abús de posició dominant.
 - 7.2. Barreres a l'entrada i endogeneïtat del número d'empreses.
- 8. Les relacions verticals
 - 8.1. Aspectes relacionats amb el poder de mercat
 - 8.2. Aspectes relacionats amb els costos de transacció.
- 9. La regulació de les indústries de xarxa.
 - 9.1. Monopoli natural i liberalització.
 - 9.2. Preus òptims.
 - 9.3. Risc de captura i risc d'expropiació
- 10. Fusions i adquisicions

IV. Diferenciació, publicitat i innovació

- 11. Oligopoli amb producte diferenciat
 - 11.1. Producte homogeni vs producte diferenciat.
 - 11.2. Competència monopolística.
 - 11.3. Espai i localització. El model de Hotelling i el model de Salop.
 - 11.4. Reputació i publicitat.
- 12. Projectes I+D
 - 12.1 Innovació, monopoli i competència.
 - 12.2 Política econòmica i I+D. Patents.

AVALUACIÓ:

L'avaluació d'aquesta assignatura té dues parts:

- 1) Un examen final el mes de Febrer (80% de la nota). La realització (abans que el professor els corregeixi a classe) dels exercicis que sortiran penjats a <http://pareto.uab.es/ftrillas/teaching.htm> és una gran ajuda per a aquest examen. A les persones que es presentin a exàmens que no siguin el de febrer de 2006 l'examen els comptarà pel 100% de la nota.
- 2) Un treball (20% de la nota) a realitzar en grups de màxim 3 persones a lliurar el primer dia de classe després de vacances de Nadal, que analitzi en un màxim de 10 pàgines el cas d'una empresa que operi en un mercat monopolístic o oligopolístic (es donarà un guió del treball al llarg del curs).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- L. Cabral, *Economia Industrial*, McGraw-Hill, 1997.
- L. Cabral, *Introduction to Industrial Organization*, The MIT Press, 2000.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

- X. Martínez-Giralt, *Organització Industrial. Comportament estratègic i competència*. UAB, Servei de Publicacions, 2006.
- Segura, J., *Teoría de la Organización Industrial*, Editorial Civitas, 1993.
- Robert S. Pindyck y Daniel L. Rubinfeld, *Microeconomía*, Prentice Hall, 2003, 5ª edición.
- H. R. Varian, *Microeconomía Intermedia*, Antoni Bosch Editor, 2007, 7ª edición.
- Barros, Pedro P., *Exercícios de Economia Industrial* (en portuguès), McGraw-Hill, 1998.
- Bel, G.; M. Callejón; M. T. Costa; A. Segarra, 2001. *Economía industrial*. Madrid: Civitas.
- R. Gibbons, *Un primer curso de teoría de juegos*, Antoni Bosch Editor, 1993.
- W. G. Shepherd, *The Economics of Industrial Organization*, Prentice Hall, 1990.
- J. Tirole, *La teoría de la Organización Industrial*, Ariel, 1990.

HORARI D'ATENCIÓ D'ALUMNES:

L'horari de tutories s'anuncia el primer dia de classe i estarà penjat a la porta del despatx del professor (número 224, 2ª planta).

(Es recomana avisar per e-mail abans de venir; l'e-mail també es pot fer servir per preguntar dubtes i fer consultes: francesc.trillas@uab.cat).